

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

De Libro Jvdicvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

DE LIBRO JUDICUM.

I. Disputatur de Auctore libri Judicium. Varie opiniones proponuntur. II. Samuel adscribitur, ejusque probatur *vincere* & antiquitas. III. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. IV. Secundum argumentum. V. Tertium argumentum. VI. Ex Judicium libro aliquot manarunt Grecorum, aliarumque gentium fabule ac ritus.

Disputatur de Auctore libri Judicium. Varie opiniones proponuntur.

*Samuel adscribitur, ejusque probatur *vincere* & antiquitas.*

Refelluntur argumenta Adversariorum.

Primum argumentum.

IV. Secundum argumentum.

V. Tertium argumentum.

VI. Ex Judicium libro aliquot manarunt Grecorum, aliarumque gentium fabule ac ritus.

I. LIBRI Iudicum magis etiam quam superioris Auctor ignoratur. Eum esse Librum bellorum Dei in libro Numerorum laudatum censuit Aben Ezra. Vixum est quibusdam Judices ipsos sua in libro hoc gesta confignasse. Samuels adscribunt Isidorus, & Thalmudici Scriptores capite primo Babæ barra, & R. Moses Kimchi Davidis frater, sibi Ezechias, Esdræ nonnulli. Auctor Synopseos De vita & morte Prophetarum, que Dorotheo tribuitur, scriptum fuisse ait in Tabernaculo, 6. cap. 2.

II. Utinque est, vetustissimum esse Librum hæc arguant, quæ in hexagesimo scripturæ eius septimo Psalmo legimus: *Deus cum egredieris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto, terra mota est; etenim cali dissillaverunt à facie Dei Sinai, & facie Dei Israhæl.*

et transiisse per regiones Edom, terra mota est, cælique ac nubes dissillaverunt aquis. Hæc deinde subnexa sunt: *Montes fluxerunt à facie Domini, & Sinai à facie Domini Dei Israhæl.* Hinc ista Psaltes exprefsit: *Montes sicut cera fluxerunt à facie Domini; à facie Domini omnis terra.* Ex eodem quoque Libro sumtum esse constat, quod per Prophetas dictum esse pronuntiat Matthæus: *Quoniam Nazarens vocabitur. Scriptum præterea habetur in libro Judicum: Et ecce una mulier fragmen mola desper jacens, illi sit capiti Abimelech, & confregit cerebrum ejus.* Annon inde provenerunt illa libri secundi Samuels: *Quis percussit Abimelech filium Jerobaal? nonne mulier misit super eum fragmen mola de muro, & interfecit eum in Thibes?* Quapropter ex iis quæ proposita sunt à me sententiis ad eam potissimum animus meus inclinat, quæ Samuelem libri auctorem esse decernit: ut pote cuius liber Esdra & Ezechia vetustior, verba libri Judicum repræsentent. A Judicibus vero ipsis scriptum fuisse verisimile non est, nam unius videtur texture opus; nec credi potest ea de se posteri tradere voluisse Abimelechum, vel potuisse Samsonem, quæ illic leguntur. Facilius assentiemur Dorotheo, qui factum id statuit à Scribis sacris, modo gestarum rerum commentarios tantum ab iis scriptis, ex ipsis vero commentariis Librum à Samuele ipso decerpsum & compostum fateatur, cum unius, ut dixi, texture, ejusdemque textoris opus esse apparent: id quod vel ex uno capite secundo cognoscitur, quo velut totius Libri summarium continetur. Neque vero probabile est Samuelem, cum Ebraicam Rempublicam Dei nutu & consilio restituendam suscepisset, præteriorum rerum, quarum auctorem Deum agnoscebat, memoriam ita neglexisse, ut Judicum historiam oblivione extingui & obsolescere pateretur; sed potius, pro injuncti sibi à Deo muneric ratione, ex Scribarum commentariis collectam concinnasse credendum est. Quamquam arbitrium quæstionis hujus unicuique permitto, dummodo concedatur genuinum esse Librum, quippe qui sit incerti Auctoris & temporis, qualis esse vulgo dicitur.

III. Neque me movent, quæ ad Libri hujus dignitatem labefactandam solent objici. Post captivitatem decem tribuum scriptum esse colligunt quidam ex his verbis capitis decimi octavi: *Posueruntque sibi sculptile, & Jonathan filium Gersam filii Moysi, ac filios ejus Sacerdotes in Tribu Dan, usque ad diem captivitatis sue.* Mansique apud eos idolum Michæ omni tempore, quo fuit domus Dei in Silo. In diebus illis non erat Rex in Israhæl. Ergo, inquit, jam creati erant Reges Israëlitarum, & tribus decem captivas abduxerat Salmanasar, cum hæc scriberentur. Frustra: nam Michæ idolum tum perire, cum de Silo ablata est Arca, ut in prælium adversus Philistæos produceretur, quemadmodum aperte significat istud comma. Sublatum autem idolo, quorū idoli Sacerdos? Sublatus autem est & Sacerdos una cum idolo, & belli jure captus, una cum magna Israëlitarum multitudine: sic enim habet Psalmus septuagesimus septimus: *Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculum sum, ubi habitavit in hominibus: & tradidit in captivitatem virtutem eorum, & pulchritudinem eorum in manus inimici.* Deinde cum ait Auctor libri Judicum: *In diebus illis non erat rex in Israhæl,* liquido indicat

Psalm. 77. 60.

61.

captivitatem hanc contigisse antequam Israëlitis Reges Deus præfecisset. Hæc enim verba ad præcedentia pertinere, cum Septuaginta Semibus & Vulgato Interpretre existimamus. Atqui & infelix illud prælium, & Regum creatio, evenerunt Samuelis temporibus, & à Samuele scribi potuerunt.

I V. Alterum argumentum est Theodoreti, qui recentem Libri hujus confectiōnem esse opinatur, quod mentio in eo fiat Jerusalēm, cui nomen id inditum putat posteriori ævo. Eodem telo peti poterat & libri Josuæ dignitas, in quo urbem hanc nomine eodem sepe affectam reperies. Certum est hanc ipsam esse civitatem, quæ prius nominabatur Salem, & in qua Melchisedeci regia fuit. Nam Psaltes ait, Juxta Ebraicum exemplar: *Et factus est בָּשָׂר in Salem locus ejus, & habitat o. e. j. s. u. s. in Sion.* Proxima utrique vallis regia; hæc in decimo quarto Geneſeos, illa decimo octavo capite secundi Samuelis memorata. Sitæ utraque est in via quæ à convalle Mambræ, in qua habitabat Abraham, recta Hobam ducit, ad quam usque idem Reges quinque persecutus est. Certum quoque est factam dictionem Jerusalem ex vocibus שְׁמֵן, & Salem; sumto priore hoc vocabulo ex nomine quod Moriæ monti, qui in eodem loco situs erat, fecit Abraham, cum dixisset: *הַנֶּה יְהוָה Domini videbit.* Quandonam vero hæc duæ dictiones in unam conflatae sint, ac Jerusalem primum dici cepta sit hæc civitas, obscurum est & incertum. Ego quidem probabilit̄ dici posse censeo, Israëlitas, ipsumque Josuam, postquam vicina loca infederunt memores Abramiticæ dicti, & impositi loco nominis, novum nomen urbi fixisse ex veteri hoc Salem, quod à Ibusæ finitimusque gentibus habebat, & altero שְׁמֵן, quod ab Abrahamo habuerat. His autem recentior fuit libri Josuæ, & libri Judicūm lucubratio: unde irritum est, quod inde telum cuditur.

V. Perstringendā interim Disputatori Theologo-Politici levitas, qui cum capite *Terrium articulatum* scripsisset: *Librum iudicūm neminem sane mentis sibi persuadere gumenum.* credo ab ipsis iudicib⁹ esse scriptum: epilogus enim totius historie, qui habetur cap. 2. clare ostendit eum totum ab uno solo Historico scriptum fuisse: capite tamen sequenti ex variis Historicis deceptum esse affirmat: *Quis enim, inquit, non videt in cap. 2. iudicūm ex vers. 6. novum Historicum affiri (qui res à osue gestas etiam scriperat) ejusque verba simpliciter describi.* Nam postquam Historicus noster in ultimo capite Josuæ narravit quod ipse mortem obierit, quodque sepultus fuerit, & in primo hujus Libri narrare ea promiserit, quæ post ejusdem mortem continguerunt; qua ratione, si filium sue historie sequi volebat, potuisset annellere superioribus, quæ hic de ipso Josua narrare incipit? Ergo in eodem capite causam reperit homo perspicax, cur ab uno Historico & à pluribus scriptum hunc Librum opinaretur: quod ejus acumen dignum est. Attendisset primo capite Gentes recenseri, quæ inter Israëlitas manserunt incolumes, & sedibus suis moveri non potuerunt; capite vero sequenti causas affirri, quamobrem eas Deus adversus populi sui vim tutatus sit, peccata nempe post excessum Josuæ & sub Judicūm imperio ab Israëlitis idem tidem admis̄a; quibus comprobantis rem arecessit à capite, à rebus nempe quæ οὐκ εργάζεται Josua proxime consecuta sunt; verba autem illic ē calce libri Josuæ repetita, indicio sile tunc calcem hanc, tum librum Judicūm, ab eadem manu esse profecta, atque priora hæc capita duo ad pleniorē sequentium intellectum viam munire.

VI. Sed & fabulis aliquot comminiscendis ansam prebuit iste Liber. Fatalis ille Nisi Megarensum regis capillus, unde regni fortuna pendebat; quo demessò à Scylla amore perdita puella præfens exitum Niño & Megare conflatum est, nonne ad ipsam Samsonis cæsiarium expressus est, quæ à Dalila meretrice reflecta maximum infortunium Samsoni peperit? Cæsum ab eo Thamnatam eunte leonem leo Nemæus ab Hercule interfactus refert; Dalilam, Omphale, columnas duas Gazææ domus, Columnæ Gaditanæ, quæ Herculi meta itinerum fuerunt, ut illæ Samsoni vita terminus. Uterque diemum interitu voluntario periit. Atque ita Josuæ & Samsonis gesta unū Herculi Fabulatorēs accommodarunt, uti sæpe ab ilis fieri solere observarum est. Jephthe sacrificans filiam Deo, adumbratur Agamemnonem Iphigeniam Diana immolante: adumbratur & Idomeneo, qui tempestatis jaētatus cum Neptuno sacrificatur se pollicitus esset quidquid sibi primum ad litus appellenti obvium foret, navi egressus incidit in filium, quem & ex voto maestare coactus est. Samgaæ sexcentos Philisteos interficiens נִכְרֵת הַבָּקָר, stimulo bovis, Lycurgo exprimitur Bacchas οὐρανὸς in Syria infectante, qualis ab Homero & Nonno pingitur. Ex Lunularum gestandarum more, quem Gedeonis temporibus usurpabant Medianitarum Reges, ut ex libri Judicūm octavo capite discimus, Brachmænes Esuvaræ caput Lunula insignire solent. Eodem uti ornamento consueverunt Arabes, gens Lunæ cultui à vetustissimis temporibus dedita, & ab Arabibus ad Turcas propagata est hæc religio. Medianitas dixi Lunulas gestasse; nam quod reddit Vulgatus Interpres hoc

Secundus argumentum.
Theod. interr.
z. in Judic.
Psalm. 75. 3.
Gen. 14. 17.
z. Sam. 12. 12.

Gen. 22. 8, 14.

Jos. 24. 13, 24.

*Hom. Iliad. 2.
Nonn. Dion.
10.
Jud. 8. 21, 26.*

loco quem dixi, *bullas*, & *ornamenta*, Ebraice dicitur שָׁרְוָנִים, quod *Lunulas* sonat. Sepuaginta reddunt μλυνός: Hierombalum sive Gedeonem Sanchoniathonis aqualem tuisse diximus supra: Sanchoniathonem autem Trojanum bellum multis praefuisse annis, & ad Mosis avum proxime accessisse constat ex certissimis Phoenicum Annalibus. Denique Hierombali istius sive Gedeonis, ipsiusque filii Abimelechi meminerunt libri Samuelis. Hac eo referto, ut tum Libri hujus, tum & rerum de quibus &c. Sam. 12. n. &c. Sam. 11. 21. Libro hoc agitur vetustas appareat; ne qua possit de ea oriri dubitatio, si mysteriū aliquis Noyi Testamenti adumbrationem huic inesse Volumini quispiam pertendar.

DE LIBRO RUTH.

Liber Ruth, pars & velut *appendix libri iuris iudicium*. *Sententia* est. Sic Origenes apud Eusebium: Κετται, Πούθ παρ' αὐτοῖς appendix libri iuris iudicium. Hieronymus in Prologo Galeato: Subiectum (Ebraic) iudicium Librum, & in eundem Euseb. Hist. compingunt Ruth. Prætereo alios, Hilarius, Epiphanius, Johannem Damascenum. Rationem subiicit Hieronymus, *Quia in diebus iudicium facta ejus narratur historia*. Verus, libr. 1. 10; nam & id indicat Libri initium. Cum igitur Augustinus, aliisque ipsum affectati, De doctr. Chrifti, cap. 8. dixerunt Librum iudicium exordium esse Librorum Samuelis, sic intelligito, historiam hoc Libro expositam, cum iis quo continent Samuelis libri sponte sua connexam esse: nam historia Ruth velut aditus quidam est ad historiam Davidis, cum Liber ipse libri iudicium sit portio. Quod cum ita sit, par esse debuit, ut re ipsa est, de Libri utriusque iudicium & Ruth Auctore fluctuatio Interpretum, & ad eosdem ab iis Scriptores referri, ad Esdram videlicet à plerisque, ad Ezechiam à quibusdam, ad Doroth. Syn. Sribas Tabernaculi à Dorotheo, ad Samuelem à Thalmudistis, compluribusque aliis, De vit. & mort. Prophet. Thalmud, in Baba batra, cap. 1. ad quos libenter accedimus. De atate item utriusque paria sentiamus; constetque falso geninum esse juxta nostra Principia, cum ignorabilis sit Auctoris & temporis, uti vulgo esse fertur.

DE LIBRIS SAMUELIS.

- I. Disputatur de Auctore Librorum Samuelis. Varie opinione proponuntur.
- II. Partim Samueli, partim Nathani & Gado Prophetis adscribuntur.
- III. Probatur eorum γεωργία & antiquitas.
- IV. Refelluntur argumenta Adversariorum.
- V. Secundum argumentum.
- VI. Tertium argumentum.
- VII. Quartum argumentum.
- VIII. Quintum argumentum.
- IX. Sextum argumentum.
- X. Ex Libris Samuelis quidam manantia Graecorum ritus & fabule.

Disputatur de Auctore Librorum Samuelis. *Varie opinione proponuntur.* I. Librorum quoque Samuelis dubia est ætas & controversus Auctor. Quidam post Samuelis tempora lucubrationem eorum rejiciunt, propter hanc clausulam capituli noni Libri prioris: *Olim in Israël sic loquebatur unusquisque viadens consulere Deum: Venite, & camus ad Videntem.* Qui cuim Propheta dicitur hodie, vocabatur olim *Videntis*. Sribit Grotius Ebraeorum eruditissimi auctorem credi Jeremiam Prophetam Librorum quatuor Regum: cauissim afferit ipse non satis probabilem, simili Grot. Proph. in lititudinem sermonis, quæ vix appetet. At Libros duntaxat Regum tertium & quartum Libr. Sam.

II. Librorum vero Samuelis viginti quatuor priora capita à Samuele ipso fuisse scripta, reliqua, quibus res post Samuelis obitum gestæ narrantur, à Nathane & Gado Prophetis, sentiunt iudei Thalmudistæ; sic & R. Moses Kimchi; sic Isidorus; nisi quod posteriora ad calcem usque operis à Davide vult fuisse scripta: quo argumento, nullus scio. Mihil quidem Ebraeorum sententia reliquis videtur antefixa, utpote quæ his titatur verbis Paralipomenon: *Gesta autem David regis priora & novissima, scripta sunt in libro Samuelis Videntis; & in libro Nathan Prophetæ, atque in volumine Gad Videntis.* Nec dissentit à nobis Theodoreetus, cum ait singulos Prophetas suorum temporum historias scribere confusse, atque ex his scriptis Libros Re-